

## **Behoort bij punt 7 van de agenda voor de raadsvergadering van 9 november 2009**

onderwerp: Vaststellen van het wegenbeheersplan 2010-2015 en instemmen met de daarbij voorgestelde financiële verwerking middels het vaststellen van de 3<sup>de</sup> begrotingswijziging 2010

afdeling: Ruimtelijk Beheer  
portefeuillehouder: J.W. Donkers  
besproken in commissie(s): Ruimte  
datum bespreking(en): 19 oktober 2009

### **Samenvatting voorstel**

Op 13 september 2004 heeft uw raad het Rationeel Wegenbeheerplan 2005-2009 vastgesteld. Het wegenbeheerplan dient opnieuw geactualiseerd te worden. In de afgelopen periode is een flinke achterstand ingelopen en zijn er verschillende reconstructies uitgevoerd. Momenteel is er nog 2,8% achterstallig onderhoud aan de wegen in Cuijk. Waarmee we beneden de geaccepteerde 5% achterstallig onderhoud zitten. Dat betekent dat voor de komende periode de onderhoudsbehoefte daalt en de benodigde kredieten en stortingen naar beneden bijgesteld kunnen worden.

### **Voorstel besluit**

1. In te stemmen met het Wegenbeheerplan 2010-2015.
2. De benodigde kredieten voor 2010 en volgende jaren beschikbaar te stellen en ten laste te brengen van de Voorziening Rationeel Wegbeheer.
3. De storting in de Voorziening Rationeel Wegbeheer vanaf 2010, bij te stellen van € 726.483 naar € 517.000 en vanaf 2011 te verhogen met de inflatiecorrectie en areaalaccres (samen gemiddeld 2,5%).
4. Het handhaven van de in de kadernota 2010 bijgestelde begrotingspost calamiteitenonderhoud van € 80.000 ten behoeve van het klein onderhoud.
5. Jaarlijks achteraf verantwoording plaats te laten vinden middels een evaluatieverslag aan uw Raad waarin aan de orde komt:
  - a. de expliciete afweging tussen technische en boekhoudkundige levensduur;
  - b. de mate waarin het jaarprogramma voortvloeiend uit het beheerplan ook feitelijk is uitgevoerd;
  - c. een verschillenanalyse tussen geraamde en werkelijke kosten van uitvoering van het jaarprogramma;
  - d. de reden waarom bepaalde projecten niet zijn uitgevoerd of doorgeschoven en zo nodig de gevolgen daarvan;
  - e. de ontwikkeling van de egalisatievoorziening, zowel gepland als feitelijk.
6. In te stemmen met het aframen van het in de begroting 2010 opgenomen krediet (7210137) van € 680.535 met € 185.765.
7. In te stemmen met het aframen van de in de begroting 2010 opgenomen storting in de voorziening wegbeheer voor 2010 van € 726.483 met € 209.483, voor 2011 daalt met € 201.614; voor 2012 daalt met € 192.950; voor 2013 daalt met € 183.982.
8. De financiële effecten hiervan verwerken in de 3de begrotingswijziging 2010. Het ontwerp raadsbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

### **Financiële consequenties**

- De storting in de Voorziening Rationeel Wegbeheer met ingang van 2010 bepalen op € 517.000 en jaarlijks een bedrag van € 80.000 in de exploitatiebegroting op te nemen ten behoeve van het calamiteitenonderhoud. Deze storting, met ingang van 2011, jaarlijks te verhogen met inflatiecorrectie en areaalaccres.
- De in de begroting 2010 opgenomen krediet (7210137) kan afgeraamd worden met € 185.765, van € 680.535 naar € 494.770.

- De in de begroting 2010 opgenomen storting in de voorziening wegbeheer voor 2010 kan afgeraamd worden met € 209.483, van € 726.483 naar € 517.000; voor 2011 daalt met € 201.614; voor 2012 daalt met € 192.950; voor 2013 daalt met € 183.982.
- De navolgende bedragen dienen voor het Rationeel Wegbeheer beschikbaar gesteld te worden voor de uitvoering van het reguliere onderhoud:
 

2010	Regulier onderhoud	€ 494.770
2011	Regulier onderhoud	€ 442.141
2012	Regulier onderhoud	€ 105.210
2013	Regulier onderhoud	€ 523.441
2014	Regulier onderhoud	€ 146.287
- In de exploitatiebegroting dient jaarlijks een bedrag van € 80.000 voor klein onderhoud (calamiteitenonderhoud) te worden geraamd (is reeds in de begroting 2010 opgenomen).

Voorgenoemde bedragen zijn inclusief 15% VTU (met uitzondering van het calamiteitenonderhoud) en exclusief 19% BTW.

#### **Toegepaste wetten / verordeningen etc.**

Wegenwet, Wegenverkeerswet, Wet Milieubeheer, Besluit bodemkwaliteit en Code Milieu  
Verantwoord Wegbeheer

#### **Voorlichting / communicatie**

Communicatie zal worden beperkt tot een artikel in het Cuijks Weekblad.

#### **Commissiebehandeling**

Het voorstel is besproken in de vergadering van de commissie Ruimte op 19 oktober 2009. Het inhoudelijke advies van de commissie wordt verwoord in het verslag van de vergadering dat via het internet beschikbaar is.

#### **Toelichting op het voorstel**

##### Inleiding

Na de afgelopen vorstperiode worden we er weer eens aan herinnerd hoe belangrijk een goed onderhouden wegennet is. De nieuwsberichten stonden vol van meldingen van schades aan het landelijk wegennet. Rijkswaterstaat heeft de handen vol aan spoedreparaties en het naar voren halen van noodzakelijk onderhoud. Onderhoudswerkzaamheden en wegafzettingen zorgen voor lange files met de nodige economische schade als gevolg. Uit verschillende onderzoeken blijkt dat achterstallig onderhoud de grootste boosdoener is. Verder blijkt dat asfalt zoals ZOAB, wat vooral op autosnelwegen wordt toegepast, gevoeliger is vanwege de open structuur.

In onze gemeente Cuijk is de vorstschade beperkt gebleven tot lokaal enkele gaten in het wegdek die ontstaan zijn tijdens de langdurige vorst. In het kader van het calamiteitenonderhoud zijn deze door middel van spoedreparaties (vullen met koud asfalt) meteen hersteld en zullen dit jaar nog door een constructievere maatregel worden aangepakt.

##### Voorgeschiedenis

In de vergadering van 28 april 1997 heeft uw raad de technische en financiële uitgangspunten behorende bij de “Nota Rationeel Wegbeheer Cuijk 1996 – 2015” vastgesteld. Op 13 september 2004 heeft uw raad de uitgangspunten nog eens geactualiseerd met het vaststellen van het Rationeel Wegenbeheerplan 2005-2009.

**Uitgangspunt in de “Nota Rationeel Wegbeheer 1996-2015” is het streven naar doelmatig onderhoud en het gelijkmatig wegwerken van achterstallig onderhoud door jaarlijks nagenoeg gelijke investeringen. Daarbij is aangegeven dat maximaal 5% van de wegen achterstallig onderhoud mag hebben.**

Voor het doen van jaarlijks nagenoeg gelijke investeringen is de voorziening Rationeel Wegbeheer in het leven geroepen. Hier wordt op basis van het areaal en prijs per vierkante meter wegverharding voor onderhoud een bedrag in de voorziening gestort. De prijs per vierkante meter is gebaseerd op de onderhoudscyclus die een weg tijdens zijn levensduur doorloopt. Destijds (prijspeil 1996) is in de nota rationeel wegbeheer hiervoor opgenomen € 0,60 (f 1,33) per m<sup>2</sup> voor asfaltverhardingen en € 0,43 per m<sup>2</sup> voor elementenverhardingen. Rekening houdende met de gemiddelde inflatie is dat omgerekend naar prijspeil 2009 € 0,68 per m<sup>2</sup> voor asfaltverhardingen en € 0,48 per m<sup>2</sup> voor elementenverhardingen.

#### Actualisatie Wegenbeheerplan 2010-2015

Bijgaand (bijlage 1) treft u het geactualiseerde beheerplan aan. Daarin is de meest actuele stand van het areaal opgenomen. Verder is op basis van de laatste inspecties de kwaliteit van de verhardingen weergegeven. Vervolgens is een financiële analyse gemaakt voor het benodigd budget in de periode 2010 tot 2015 om de wegen op het huidig niveau te onderhouden. Hieronder vindt u een samenvatting van de belangrijkste conclusies.

#### *Areaal verhardingen*

De totale lengte van het verharde wegennet dat bij de gemeente in beheer is, is **235 km**. Totaal is dit een oppervlakte van **1.773.000 m<sup>2</sup>**. Dit totaal is te verdelen in 1.018.000 m<sup>2</sup> asfaltverhardingen en 698.000 m<sup>2</sup> open verharding (diverse soorten elementen). Daarnaast is er in de gemeente Cuijk 57.000 m<sup>2</sup> cementbetonverharding aanwezig. Daarmee is het totaal areaal ten opzichte van 2004 met 15% gestegen. De uitbreiding van het wegennet is onder andere te verklaren door de verschillende uitbreidingsplannen zoals de Nielt en de Heeswijkse Kampen, wegen die wij overgedragen hebben gekregen zoals de Heerstraat en recreatieve fietspaden rondom de Kraaijenbergse Plassen.

#### *Kwaliteit verhardingen*

Jaarlijks worden de wegen in onze gemeente geïnspecteerd. De meest recente inspectie dateert van augustus 2009. Hieruit blijkt dat de kwaliteit van de verhardingen sterk is toegenomen. Bleek in 2004 dat het achterstallig onderhoud nog niet onder de 5% gebracht was, nu blijkt dat er nog 2,8% achterstallig onderhoud is aan het totaal areaal van verhardingen. Daarmee is de doelstelling van maximaal 5% achterstallig onderhoud gehaald. Als verder ingezoomd wordt op verhardingstype dan is op te merken dat er nog 3,7% van de asfaltverhardingen achterstallig onderhoud vertoont en 1,4% van de elementenverhardingen. Bij de cementbetonverhardingen is geen achterstallig onderhoud waar te nemen.

De verbetering is naast het uitgevoerde onderhoud van de afgelopen jaren mede te danken aan de verschillende reconstructies, zoals onder andere de Botteliersdreef, Florijnendreef, in 't Hoefijzer, Hapsebaan, Heerstraat en Haven Cuijk.

#### *Financiële analyse*

Met behulp van de actuele kwaliteit van de verhardingen kan een basisplanning worden gemaakt van de wegen die onderhoud behoeven. Volgens de berekeningen is er in de komende vijf jaar voor het reguliere onderhoud van asfaltwegen jaarlijks gemiddeld een budget noodzakelijk van € 172.000 en voor de elementenverhardingen € 74.000. Daarbij komen nog jaarlijks de milieukosten van € 53.000 en de VTU-kosten van gemiddeld circa € 45.000. Gemiddeld zijn de totale kosten dan jaarlijks circa € 350.000, in het ene jaar zal dit wat meer zijn in het andere jaar wat minder.

Voor het onderhoud van de betonwegen is volgens de basisplanning de komende jaren geen budget nodig voor groot onderhoud. Zo wordt bijvoorbeeld de Maasboulevard in de nabije toekomst omgebouwd tot asfaltweg en is dit voor een gedeelte van de Heerstraat en Maasboulevard dit jaar al gebeurd. Wel zal er klein onderhoud nodig zijn welke is opgenomen in het calamiteitenbudget.

Voor klein onderhoud (calamiteitenonderhoud) dient er jaarlijks € 80.000 in de exploitatiebegroting beschikbaar gesteld te worden. Dit is circa 4% van het cyclusbudget.

Om de kosten voor milieumaatregelen te dekken is jaarlijks een budget benodigd van € 53.000.

De hierboven genoemde bedragen zijn **exclusief 19% BTW** en **exclusief 15% kosten voor Voorbereiding, Toezicht en Uitvoering (VTU)**. Over de kosten voor Klein Onderhoud, het zogenaamde calamiteitenbudget, wordt geen VTU gerekend.

Jaar	Asfalt	Elementen	Milieu-kosten	Subtotaal	VTU 15%	Totaal kredieten	Klein Onderhoud
<b>2010</b>	305.551	71.684	53.000	430.235	64.535	494.770	80.000
<b>2011</b>	297.249	34.221	53.000	384.470	57.671	442.141	80.000
<b>2012</b>	38.487	0	53.000	91.487	13.723	105.210	80.000
<b>2013</b>	141.635	260.531	53.000	455.166	68.275	523.441	80.000
<b>2014</b>	74.206	0	53.000	127.206	19.081	146.287	80.000
<b>Totaal</b>	857.128	366.436	265.000	1.488.564	223.285	1.711.849	400.000
<b>Gem. per jaar</b>	171.426	73.287	53.000	297.713	44.657	342.370	80.000

#### Overzicht benodigde budgetten/kredieten

Naast het benodigde budgetten voor de komende vijf jaren wordt met de Wegenbeheersystematiek van het CROW ook het cyclusbudget per jaar berekend voor de langere termijn (>5jaar). Hier wordt uitgegaan van cyclus onderhoud aan alle verhardingen ongeacht de kwaliteit van de verhardingen. Er wordt vanuit gegaan dat een weg een levensduur heeft van 45 jaar en dat er in die 45 jaar 3 á 4 grote onderhoudsbeurten worden uitgevoerd. Op basis van het areaal en een prijs per vierkante meter per jaar (vastgesteld per verhardingstype en wegtype) wordt het **maximaal benodigde budgetten** berekend. Voor de asfaltverhardingen bedraagt het cyclusbudget € 1.187.000 per jaar. Voor elementenverhardingen € 528.000 per jaar en voor cementbetonverhardingen € 106.000 per jaar. Opgeteld bedraagt het **cyclusbudget € 1.821.000 per jaar**.

Dit bedrag ligt aanzienlijk hoger dan het benodigd budget voor de komende vijf jaren. Dit heeft onder andere te maken met de goede kwaliteit van de wegen op dit moment en de verschillende reconstructies die in de afgelopen periode zijn uitgevoerd. Ook wordt er bij de bepaling van het cyclusbudget niet gekeken naar de huidige kwaliteit van de verhardingen. Verder leert de praktijk dat wegen een langere levensduur hebben en niet altijd strikt cyclisch onderhoud nodig hebben en er vaak werk met werk gemaakt wordt.

Het is dan ook niet reëel om het cyclusbudget aan te houden voor langere termijn. Daarom is er vervolgens een berekening gemaakt op basis van de gemiddelde prijs voor onderhoud zoals deze in de 'Nota Rationeel Wegbeheer 1996 – 2015' zijn vast gelegd. Daarin is uitgegaan voor jaarlijks onderhoud van € 0,60 (*f* 1,33) per m<sup>2</sup> voor asfaltverhardingen en € 0,43 per m<sup>2</sup> voor elementenverhardingen. Omgerekend naar prijspeil 2009 is dit € 0,68 per m<sup>2</sup> voor asfaltverhardingen en € 0,48 per m<sup>2</sup> voor elementenverhardingen. Voor cementbetonverhardingen wordt gerekend met € 0,28 per m<sup>2</sup>.

Jaar	Asfalt	Elementen	Beton	Totaal
<b>2015</b>	713.257	345.212	15.960	1.074.429
<b>2016</b>	716.916	347.283	15.960	1.080.159
<b>2017</b>	721.217	349.367	15.960	1.086.544
<b>2018</b>	725.547	351.463	15.960	1.092.970
<b>2019</b>	729.898	353.572	15.960	1.099.430
<b>Totaal</b>	3.606.926	1.746.897	79.800	5.433.620
<b>Gemiddeld per jaar</b>	721.385	349.379	15.960	1.086.724

#### Overzicht budgetten middellange termijn 2015-2020

Ten opzichte van de onderhoudsbehoefte voor de eerste vijf jaar is dit een aanzienlijke stijging. Ook is het een stijging ten opzichte van de onderhoudsbehoefte van de afgelopen jaren. De jaarlijkse storting in de voorziening was voor 2010 geraamd op circa € 726.000. Gezien de goede onderhoudstoestand op dit moment is het daarom te verantwoorden om de doorgerekende budgetten voor 2015 – 2020 met circa 25% naar beneden bij te stellen en uit te gaan van € 800.000 vanaf 2015. Met de jaarlijkse evaluatie wegbeheer wordt gekeken of dit op basis van een aangepaste maatregelprogramma moet worden bijgesteld.

#### Storting Voorziening Rationeel Wegbeheer

Voor de dekking van de kosten voor het onderhoud aan de wegen is er de **Voorziening Rationeel Wegbeheer**. Door hier jaarlijks nagenoeg hetzelfde bedrag in te storten kunnen de fluctuerende uitgaven opgevangen worden. De stand van de voorziening Rationeel Wegbeheer bedraagt op 31 december 2009 positief € 134.000. De storting in de voorziening in de periode 2005-2009 bedroeg jaarlijks circa € 517.000 (exclusief stijging door inflatie en areaalaccres). In de begroting van 2010 bedraagt de storting op dit moment € 726.483.

Op basis van de onderhoudsbehoefte voor de komende vijf jaren en de huidige stand van de Voorziening stellen wij voor om de storting met ingang van 2010 te bepalen op € 517.000 per jaar en daarnaast in de exploitatiebegroting jaarlijks € 80.000 op te nemen voor calamiteitenonderhoud (waarbij opgemerkt wordt dat beide bedragen jaarlijks verhoogd worden met de inflatiecorrectie en het areaalaccres). Deze afname is mede mogelijk door de goede kwaliteit van de verhardingen op dit moment, maar moet vanwege het toch steeds ouder wordende wegennet hoger worden aangenomen dan de gemiddelde onderhoudsbehoefte van de komende vijf jaar. In bijlage 2 is een doorberekening gemaakt van de voorziening Rationeel Wegbeheer.

#### Reconstructie

Het wegenbeheerplan behelst het onderhouden van de bestaande wegen uitgaande van een levensduur van circa 45 jaar. Daarbij wordt er vanuit gegaan dat een weg gemiddeld na 45 jaar aan vervanging toe is en voor reconstructie in aanmerking komt. Soms zijn deze wegen ouder omdat de verkeersintensiteiten altijd laag zijn geweest (denk aan asfaltwegen in woongebieden) of is een weg eerder aan reconstructie toe vanwege de toename in verkeersbelastingen (denk aan ontsluitingswegen). Dit betekent dat gemiddeld jaarlijks circa 2% van het areaal gereconstrueerd moet worden. Voor reconstructie wordt jaarlijks een investering geraamd van € 500.000 en is dan ook in het Wegenbeheerplan buiten beschouwing gelaten. Zo staat in 2010 de laatste fase van de reconstructie Botteliersdreef e.o. op het programma en moet in 2010 ook vanuit 2009 nog de reconstructie Haagsestraat-Smidstraat worden uitgevoerd. Met de evaluatie wegbeheer van 2009 zal ook een programma voor reconstructie worden gepresenteerd.

#### Afstemming overige disciplines

Wegbeheer en rioolbeheer zijn nauw met elkaar verbonden. Wanneer er werkzaamheden aan het riool moeten plaats vinden dan moet ook de weg open. Een weg opknappen terwijl er op korte termijn werkzaamheden aan het riool moeten plaats vinden is dan ook zonde en een vorm van kapitaalvernietiging. De planning van het wegonderhoud wordt dan ook afgestemd met het rioolbeheer. Momenteel gebeurt dit door afstemming tussen de weg- en rioolbeheerder waarbij de plannings naast elkaar worden gelegd.

In 2010 zal de kaartkoppeling (GIS) van het beheersysteem DgDialog geïmplementeerd worden (kadernota 2010). Naast het voordeel van een accurate inventarisatie kunnen ook de plannings grafisch worden gepresenteerd en geeft het de weg- en rioolbeheerder in één oogopslag een overzicht welke wegen wanneer gepland zijn. Wijzigingen in de ene discipline worden automatisch doorgegeven aan de andere disciplines. Op termijn zal ook het groenbeheer in DgDialog een plaats krijgen.

**Ter inzage / bijlage:**

'Wegenbeheerplan 2010-2015' d.d. 15 september 2009 (ter inzage, beschikbaar via internet)

Cuijk, 6 oktober 2009

Burgemeester en wethouders van Cuijk,

P.M. van de Koolwijk  
secretaris

L.M. Schoots  
burgemeester